

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Przemysław Feliga

po rozpoznaniu 18 grudnia 2018 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

z udziałem (...) Spółki Akcyjnej we W.

o zabezpieczenie

postanawia:

oddalić wniosek.

SSO Przemysław Feliga

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 4 grudnia 2018 r. (...) S.A. z siedzibą w W. (dalej jako: (...)) wniosła o udzielenie zabezpieczenia roszczenia przysługującego jej względem obowiązanej (...) S.A. w W. o ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c., że oświadczenie (...) S.A. z dnia 29 sierpnia 2018 r. o podwyższeniu ceny za jedną MWh energii elektrycznej sprzedawanej na podstawie umowy sprzedaży energii elektrycznej nr (...) zawartej przez uprawnioną z obowiązującą w dniu 27 września 2017 r. z 217,90 zł do 365 zł netto było nieskuteczne, poprzez:

- 1) nakazanie (...) S.A. wykonywania umowy sprzedaży energii elektrycznej (...) z dnia 27 września 2017 r. na dotychczasowych warunkach, zgodnie z jej treścią, tj. z uwzględnieniem stawki za jedną MWh energii elektrycznej w wysokości 2017,90 zł netto do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie z powództwa (...) przeciwko (...) S.A. o ustalenie,
- 2) zakazanie (...) S.A. składania kolejnego lub kolejnych oświadczeń woli lub wiedzy zawierających lub informujących o zmianie ceny jednej MWh energii elektrycznej z powołaniem się na okoliczności faktyczne przytoczone w piśmie (...) S.A. z dnia 29 sierpnia 2018 r., do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie z powództwa (...) przeciwko (...) S.A. o ustalenie,
- 3) zakazanie (...) S.A. wstrzymywania dostaw energii na podstawie § 8 umowy z dnia 27 września 2017 r. w związku z opóźnieniami w płatnościach, w zakresie w jakim nieopłacone należności przekraczają kwotę obliczoną na podstawie ilorazu ilości pobranych z sieci MWh oraz kwoty 217,90 zł netto do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie z powództwa (...) przeciwko (...) S.A. o ustalenie,

4) zakazanie (...) S.A. kierowania do właściwego operatora systemu dystrybucyjnego żądania wstrzymania dostaw energii na podstawie art. 6b ust. 2 ustawy Prawo energetyczne w związku z opóźnieniami w płatnościach, w zakresie w jakim nieopłacone należności przekraczają kwotę obliczoną na podstawie ilorazu ilości pobranych z sieci MWh oraz kwoty 217,90 netto do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie z powództwa (...) przeciwko (...) S.A> o ustalenie.

Ponadto uprawniona wniosła o zasądzenie od obowiązanego na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego w kwocie 17 zł (wniosek k. 3-22).

W uzasadnieniu wniosku wskazano, iż uprawnioną i obowiązującą łączy Umowa sprzedaży energii elektrycznej nr (...) zawarta w dniu 27 września 2017 r. Zawarcie umowy poprzedzone było negocjacjami dotyczącymi zapisu umowy odnośnie zmiany umowy w zakresie ceny energii eklektycznej. Ostatecznie strony doszły do porozumienia i postanowiły, iż zgodnie z § 4 ust. 3 umowy: „Zmiany umowy w zakresie cen są dopuszczalne w przypadku zmiany kosztów wpływających na kalkulację cen energii eklektycznej, w przypadku zmian w przepisach prawnych dotyczących podatku VAT lub podatku akcyzowego lub wprowadzenia lub zmiany innych opłat lub podatków związanych z energią eklektyczną lub zmiany przepisów prawa skutkującej wzrostem kosztów wpływających na koszt energii eklektycznej. W takich przypadkach ceny za energię eklektyczną dostarczaną na podstawie umowy ulegają automatycznie korekcie o wartość wynikającą z powyższych zmian. Ponadto w § 4 ust. 4 umowy ustalono, iż sprzedawca poinformować miał klienta na piśmie o podwyższeniu ceny lub stawek opłat za energię eklektyczną dostarczaną na podstawie umowy, wskazując jednocześnie zmiany przepisów prawa stanowiące podstawę tej korekty, zaś nowe ceny energii eklektycznej lub stawki opłat obowiązywać miały od chwili wejścia w życie zmian przepisów prawa uzasadniających ich podwyższenie. Jak wskazuje uprawniona, współpraca stron układała się prawidłowo, jednakże w dniu 17 sierpnia 2018 r. zarząd (...) S.A. podjął uchwałę, w której podwyższył dla wszystkich grup taryfowych cenę 1 MWh energii eklektycznej z 217,90 zł netto do kwoty 365 zł netto, o czym poinformował w piśmie uprawnioną pismem z dnia 29 sierpnia 2018 r. W przedmiotowym piśmie informującym o podwyższeniu wskazał, iż aktualizacja cen była konsekwencją uchwalenia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 z dnia 14 marca 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia efektywnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych oraz decyzję (...), której wprowadzenie spowodowało wzrost cen uprawnień do emisji CO⁽²⁾. Ponadto w piśmie powołano się na okoliczność, iż rynek antycypuje zmiany prawa uwzględniające je w bieżącej wycenie, co przekłada się na obserwowany wzrost ceny energii eklektycznej. W ocenie uprawnionej dokonana przez (...) S.A. podwyżka ceny nie miała podstawy umownej oraz ustawowej oraz została dokonana w sposób całkowicie arbitralny, bez uzasadnienia dlatego musi ona nastąpić w takim wymiarze. Odnosząc się do kwestii uprawdopodobnienia roszczenia o którego zabezpieczenie wnosi uprawniona w uzasadnieniu wniosku wskazano, że (...) jako adresat wystawianych na podstawie umowy przez obowiązaną faktur jest potencjalnym pozwanym w sprawach o zapłatę wytoczonych przez G., a swoich racji mógłby bronić w postępowaniu, którego nie byłby inicjatorem. Powoduje to, iż (...) musiałaby czekać na inicjatywę procesową (...) S.A., co wskazuje na to, że (...) nie jest dysponentem jakiegokolwiek roszczenia, którym mógłby się posłużyć w celu uregulowania w sposób jednoznaczny treści zobowiązania łączącego strony, poza roszczeniem o ustalenie.

Uzasadniając interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia uprawniona wskazała, że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania. Ewentualne ustalenie przez Sąd, że podwyższenie ceny energii przez obowiązaną było nieskuteczne oznaczać będzie bowiem, że strony zrealizują umowę na zasadach ustalonych przy jej zawarciu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniosek o zabezpieczenie podlegał oddaleniu.

Wniosek podlegał Zgodnie z treścią art. 730 i art. 730¹ § 1 k.p.c., udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, zaś z mocy art. 730¹ § 2 k.p.c. interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Stosownie natomiast do art. 755 § 1 k.p.c., jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. Zgodnie jednak z art. 730¹ § 3 k.p.c., przy wyborze sposobu zabezpieczenia winien uwzględnić interesy stron w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należyłą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę. Decydując o sposobie zabezpieczenia, sąd jest związany żądaniem wniosku (art. 738 k.p.c.). Oznacza to, że de facto swoboda wyboru przez sąd sposobu zabezpieczenia roszczenia niepieniężnego jest ograniczona do rodzajów zabezpieczenia zaproponowanych przez uprawnionego. Do uwzględnienia wniosku o zabezpieczenie nie wystarczy więc uprawdopodobnienie roszczenia i wykazanie interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia. Niezbędne jest ponadto zawniósowanie takiego sposobu zabezpieczenia, który stwarza gwarancje udzielenia uprawnionemu tymczasowej ochrony prawnej, uwzględniając nie tylko interes uprawnionego, ale również okoliczności sprawy ustalone w postępowaniu zabezpieczającym. Odpowiedni sposób zabezpieczenia jest więc trzecią przesłanką warunkującą uwzględnienie wniosku.

Z treści wyżej cytowanych przepisów wynika, że warunkiem udzielenia zabezpieczenia roszczenia jest konieczność jednoczesnego spełnienia określonych w nim przesłanek, to jest uprawdopodobnienie roszczenia oraz wykazanie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli prima facie istnieje znaczna szansa jego istnienia. Wymóg uprawdopodobnienia roszczenia wiąże się z koniecznością uprawdopodobnienia faktów, z których jest ono wywodzone. Należy przy tym zaznaczyć, iż uprawdopodobnienie nie przesądza udowodnienia mogącego być podstawą do pozytywnego rozstrzygnięcia co do meritum sprawy. Istotą postępowania zabezpieczającego jest bowiem to, że sąd dokonuje jedynie pobieżnej (wstępnej) analizy dostarczonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego (postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 7 maja 2012 r., sygn. akt I Acz 782/12).

Z uwagi na to, iż przedmiotem wniosku o zabezpieczenie jest roszczenie o ustalenie, należy zbadać istnienie przesłanek dopuszczalności powództwa o ustalenie określonych w art. 189 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Istnieją zatem dwie przesłanki dopuszczalności powództwa o ustalenie, które muszą wystąpić łącznie, tj. istnienie interesu prawnego w żądaniu udzielenia ochrony prawnej przez wydanie wyroku ustalającego oraz istnienie bądź nieistnienie danego stosunku prawnego bądź prawa (w zależności od rodzaju żądania udzielenia ochrony prawnej). W świetle utrwalonego orzecznictwa i poglądów literatury, powód posiada interes prawny wówczas, gdy powództwo o ustalenie jest jedynym i niezbędnym środkiem ochrony jego praw. W przypadku gdy ochrona ta może być w całości zapewniona przez innego rodzaju środki prawne, interes prawny nie istnieje (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 9 lutego 2012, III CSK 181/11, LEX nr 1133807). Interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. istnieje także, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli ostatecznie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. Wskazania wymaga więc, iż interes w ustaleniu stosunku prawnego lub prawa jest rozumiany szeroko i analizowany w odniesieniu do ogólnej sytuacji prawnej powoda. Jak wskazuje orzecznictwo obowiązujący przepis art. 189 k.p.c. nie wiąże interesu prawnego powoda z zagrożeniem jego sfery prawnej przez stronę pozwaną, stąd też powód ma interes prawny w ustaleniu wtedy, gdy w związku z zachowaniem się pozwanego uzasadnione jest ustalenie stosunku prawnego lub prawa w celu usunięcia niepewności co do określonego stosunku prawnego lub prawa (wyrok Sądu Najwyższego z 14 lipca 1972 r., sygn. akt III CRN 607/71).

Zdaniem Sądu Okręgowego, uprawniona nie uprawdopodobniła interesu prawnego w ustaleniu, ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c., że oświadczenie (...) S.A. z dnia 29 sierpnia 2018 r. o podwyższeniu ceny za jedną

MWh energii eklektycznej sprzedawanej na podstawie umowy sprzedaży energii eklektycznej nr (...) zawartej przez uprawnioną z obowiązana w dniu 27 września 2017 r. z 217,90 zł do 365 zł netto było nieskuteczne. Na podstawie analizy dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, można przyjąć, iż strony nawiązały stosunek umowy. Uprawniona w tym celu załączyła kopię umowy sprzedaży energii eklektycznej, łączącą go z obowiązana. Przedmiotem tejże umowy była sprzedaż przez obowiązana energii elektrycznej uprawnionej za umówioną cenę. Następnie wykazano również, że w piśmie z dnia 29 sierpnia 2018 r., że (...) złożyło oświadczenie zgodnie z którym od dnia 1 października 2018 r. ustalony został nowy cennik energii eklektycznej, a cena wynosić ma 365 zł za MWh. Nadto uprawniona przedstawiła skonsolidowane wyniki finansowe za okres do września 2018 r., z których wynika jej dobra sytuacja finansowa, bowiem w tym okresie aktywa ogółem wynosiły (...)zł, aktywa obrotowe (...) zł, natomiast zysk netto wyniósł (...) zł.

Wskazać należy jednak, że o występowaniu interesu prawnego w rozumieniu cytowanego powyżej art. 189 k.p.c. świadczy możliwość stanowczego zakończenia w tej drodze sporu. Postępowanie cywilne oparte jest bowiem na założeniu, że realizacja praw na drodze sądowej powinna być celowa i możliwie prosta, udzielana bez mnożenia postępowań.

W niniejszej sprawie, w istocie celem uprawnionej jest nie interes prawny, a jedynie interes ekonomiczny, finansowy pozwalający na niewyegzekwowanie przez obowiązane świadczenia z tytułu sprzedaży energii eklektycznej na podstawie zaktualizowanego cennika. Wskazać należy również, że uprawniona jako podmiot obrotu gospodarczego zawierając umowę sprzedaży energii eklektycznej, mając na uwadze iż prowadzona produkcją generuje duże koszty związane z użytkowaniem energii, powinien liczyć się z ewentualnym ryzykiem podwyżki cen energii, która niewątpliwie jest zauważalna w ostatnim czasie. Również wskazany interes ekonomiczny powoda jest w pewien sposób ograniczony, bowiem jak sam wskazuje umowa sprzedaży energii elektrycznej wygasa z dniem 31 grudnia 2018 r. i jedynie tego okresu dotyczyć miałyby roszczenie. Zatem stan niepewności co do stosunku prawnego łączącego strony nie będzie trwały, a będzie obejmował jedynie wskazany okres. Ponadto nie sposób uznać za trafne twierdzenia powoda, iż roszczenie o ustalenie jest jedynym środkiem, który gwarantuje usunięcie stanu niepewności prawnej. Nadto jak ponosi sama uprawniona w przypadku spełnienia roszczenia z tytułu wystawionych przez obowiązana faktur i ewentualnie zaistniałej z tego tytułu szkody, będzie jej przysługiwało roszczenie odszkodowawcze. Jak wskazuje orzecznictwo możliwość wytoczenia powództwa o świadczenie co do zasady wyklucza po stronie powoda istnienie interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie naruszonego prawa lub stosunku prawnego (wyrok Sądu Najwyższego z 22 listopada 2002 r., sygn. akt IV CKN 1519/00, postanowienie Sądu Najwyższego z 29 października 2009 r., sygn. akt III CZP 79/09).

Mając na uwadze powyższe roszczenie powoda roszczenie o ustalenie na podstawie z art. 189 k.p.c. należało uznać za nieuprawdopodobnione.

Niezależnie od powyższego, nie uprawdopodobniono także drugiej przesłanki, czyli interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Zgodnie z § 2 art. 730¹ k.p.c. interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia roszczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Przenosząc powyższe na grunt rozpatrywanej sprawy, należy stwierdzić, iż uprawniona nie wykazała, by brak zabezpieczenia uniemożliwił lub poważnie utrudnił osiągnięcie celu postępowania. Uprawniona wskazała, iż skutki ewentualnie pozytywnego rozstrzygnięcia sprawy z powództwa o ustalenie, przy braku zabezpieczenia spowodowałyby szkody wywołane przestojem w funkcjonowaniu zakładu z uwagi na przerwanie dostaw energii. Wniosku takiego nie można wysnuć tylko na tej podstawie, że istnieje teoretyczna możliwość takiego działania przez obowiązane. W tym stanie rzeczy, należy zwrócić uwagę, że argumentacja uprawnionej ma charakter jedynie ściśle hipotetyczny, a nie realny i nie ma poparcia w dokumentach dołączonych do treści wniosku, tj. w skonsolidowanym raporcie finansowym, który wskazuje na dobrą kondycję finansową uprawnionej. Nadto, jak wskazano powyżej, uprawnionej przysługują

dalej idące roszczenia, a zatem już z tych względów uznać należy, iż brak zabezpieczenia w niniejszej sprawie, nie pozbawi go ewentualnej ochrony prawnej.

Mając na względzie powyższe, na podstawie art. 730¹ § 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

SSO Przemysław Feliga

ZARZĄDZENIE

(...)

SSO Przemysław Feliga